Gemeente Rotterdam

Maatschappelijke Ontwikkeling
Zorg, Ouderen, Jeugdzorg
Ronald Buijt

Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Website: www.rotterdam.nl

Van: Twan Aarts
Telefoon: 0643836028
E-mail: bbo@rotterdam.nl

Aan de gemeenteraad

Ons kenmerk: M2404-3887 - 24bo004761
Bijlage(n): 5

Onderwerp: P&C stukken GRJR (voorlopige jaarrekening '23, concept begrotingswijziging '24 en ontwerpbegroting '

Datum: B&W 21 mei 2024

Onderwerp:
Voorlopige jaarstukken 2023, Concept Ontwerp-Begrotingswijziging 2024 en Ontwerpbegroting 2025 van de GRJR.

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?
Het Algemeen Bestuur (AB) van de GRJR heeft op 5 april jl. de Voorlopige Jaarstukken 2023, de eerste Ontwerp-Begrotingswijziging 2024 en de Ontwerpbegroting 2025 behandeld. Het Dagelijks Bestuur (DB) van de GRJR geeft met bijgevoegde aanbiedingsbrief een nadere toelichting op de begrotingsstukken en stelt u in de gelegenheid uiterlijk 6 juli a.s. een zienswijze in te dienen. U vindt alle stukken in bijlage 2 t/m 6.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:
N.v.t.

Toelichting:
Om tijdig passende hulp te bieden aan jeugdigen die dat nodig hebben, werken gemeenten in de regio Rijnmond samen in de GRJR. De samenwerking heeft tot doel dat voldoende (regionale) specialistische jeugdhulp en inzet van jeugdbescherming en veilig thuis beschikbaar is.

In de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) is geregeld, dat gemeenteraden van de deelnemende gemeenten in de gelegenheid gesteld dienen te worden een zienswijze in te dienen bij het bestuur van de gemeenschappelijke regeling. Als raad heeft u hiervoor 12 weken de tijd, tot uiterlijk 6 juli 2024. De jaarrekening 2023 zal op 12 juli definitief worden vastgesteld. Op 13 september a.s. zal het AB de begroting 2025 en begrotingswijziging 2024 definitief vaststellen, rekening houdend met de inbreng van gemeenten.

Voorlopige jaarstukken 2023
De voorlopige jaarstukken vertonen een aanzienlijk tekort (± € 51,6 miljoen) ten opzichte van de gewijzigde begroting. Voor Rotterdam gaat het om een tekort van € 42,6 miljoen. Een groot deel hiervan was al voorzien in de Tweede Bestuursrapportage 2023, dit is al eerder met u gedeeld (kenmerk: 23bb007866)

De jaarstukken zijn nog voorlopig, omdat de definitieve productiecijfers (met accountantsverklaringen) van onze zorgaanbieders en subsidieontvangers pas per 1 april beschikbaar zijn geworden. Ook de gemeentelijke data over inzet/toewijzing van hulp worden nog gecompleteerd. Hierdoor kan het definitieve rekeningresultaat nog afwijken. De jaarstukken worden op 12 juli 2024 - na controle van de accountant - definitief vastgesteld door het algemeen bestuur van de GRJR.

De forse overschrijding in Rotterdam heeft meerdere oorzaken:

- De wijziging woonplaatsbeginsel werkt sterker door dan verwacht;
- De verschuiving naar lokaal aanbod (daghulp en ambulante hulp) blijft achter;
- Inzet van pleeghulp in plaats van duurdere residentiële hulp groeit onvoldoende door (landelijk) tekort pleegouders;
- De uitstroom uit specialistische jeugdhulp (bijvoorbeeld uit daghulp naar onderwijs, uit gezinshuizen naar zelfstandig wonen, etc.) verloopt moeizaam;
- Het binnen acceptabele wachttijden blijven, waar in 2021 en 2022 incidenteel veel in is geïnvesteerd, lijkt structureel meer inzet te vereisen;
- De LTA-zorgkosten[1] 2023 zijn gestegen doordat een van de LTA-partijen niet meer regionaal gecontracteerd is en de VNG het LTA-aanbod uitgebreid heeft;
- Inspanningen om dure zorg beter en goedkoper te maken (afbouw van gesloten jeugdhulp en inzet van alternatieven) pakken vooralsnog financieel niet gunstig uit of worden te langzaam ontwikkeld.

Het was in 2023 niet alleen regionaal, maar ook landelijk een onrustig jaar voor de jeugdhulp. De landelijke discussie over de Hervormingsagenda werd na een langslepend geschil voorlopig beklonken. Er zijn inmiddels afspraken over fundamentele verbetering van jeugdzorg. Helaas voor gemeenten heeft de rijksoverheid niet ingestemd met het ophogen van de algemene uitkering aan gemeenten om de grote stijgingen van de jeugdhulpuitgaven in de afgelopen jaren structureel te compenseren.

Kortom: De conclusie uit deze jaarrekening is dat de gewenste transformatie of hervorming tot nu toe (nog) niet heeft geleid tot een rem op de uitgaven. De uitgaven groeien de pan uit, er is veel meer nodig en dat vraagt extra inzet van de GRJR, de aanbieders en van individuele gemeenten op jeugdhulp- én aanpalende domeinen. Ook in Rotterdam zijn we ons daarvan bewust. Er wordt inmiddels via diverse lijnen gewerkt aan: maatregelen voor kostenbeheersing (lokaal en regionaal), uitwerking van de Hervormingsagenda, ontwikkelen van alternatieven voor gesloten en residentiele jeugdhulp, vormgeving van bovenregionale expertisenetwerken en sturing op ontwikkelopdrachten. Vanuit Rotterdam zijn we op al deze onderdelen zeer actief betrokken.

Eerste Ontwerp-Begrotingswijziging 2024 en Ontwerpbegroting 2025

De begrotingsstukken zijn opgesteld op basis van de uitgangspunten in de Kadernota 2025 van de GRJR. In december 2023 is de Kadernota door de GRJR met alle gemeenteraden gedeeld, zodat zij de mogelijkheid hadden hier een reactie op te geven. Vanuit Rotterdam is er destijds geen zienswijze ingediend omdat er begrip en steun was voor de voorgestelde lijn. In de bijlage de reactie op de ingediende zienswijzen van alle gemeenten. Bij de voorliggende begrotingsstukken is er – mede naar aanleiding van alle reacties - aandacht voor realistisch begroten, indexatie, de Hervormingsagenda en de kostenbesparingsmaatregelen (RBOK).

---

[1] *Het Landelijk Transitiearrangement (LTA) is een set aan afspraken die door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) landelijk wordt gemaakt, met een beperkt aantal jeugdhulpaanbieders, om er zeker van te zijn dat er een contractbasis is voor aanbieders met uitzonderlijk aanbod.*

Financiële en juridische consequenties/aspecten:
De overschrijding over 2023 heeft geleid tot een aanvullende bijdrage aan de GRJR. Deze is verantwoord in de jaarrekening van de gemeente Rotterdam.

De extra inleg voor Rotterdam voor het lopende boekjaar en de jaren erna zijn meegenomen in het proces van de voorjaarsretraite. De extra inleg voor 2024 bedraagt € 71.354.337, dit betekent voor 2024 een totale inleg van € 240.703.435. De inleg voor Rotterdam in 2025 van de GRJR bedraagt € 266.190.317.

Tot slot
Wij hopen u volledig te hebben geïnformeerd over de voorlopige jaarstukken 2023, de eerste Ontwerp-Begrotingswijziging 2024 en de Ontwerpbegroting 2025. U heeft tot 6 juli 2024 de mogelijkheid om een zienswijze in de dienen.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

J.H. Meijer, L.s.

De burgemeester,

A. Aboutaleb

Bijlage(n):
Bijlage 1: Aanbiedingsbrief raden PC stukken GRJR (april 2024)
Bijlage 2: Voorlopige Jaarstukken GRJR 2023
Bijlage 3: 1e Ontwerp Begrotingswijziging GRJR 2024
Bijlage 4: Ontwerpbegroting GRJR 2025
Bijlage 5: Overzicht zienswijzen Kadernota GRJR 2025